

بسم الله تعالى

تقسيم (Segmentation)

Segmentation

تقطیع (Segmentation)

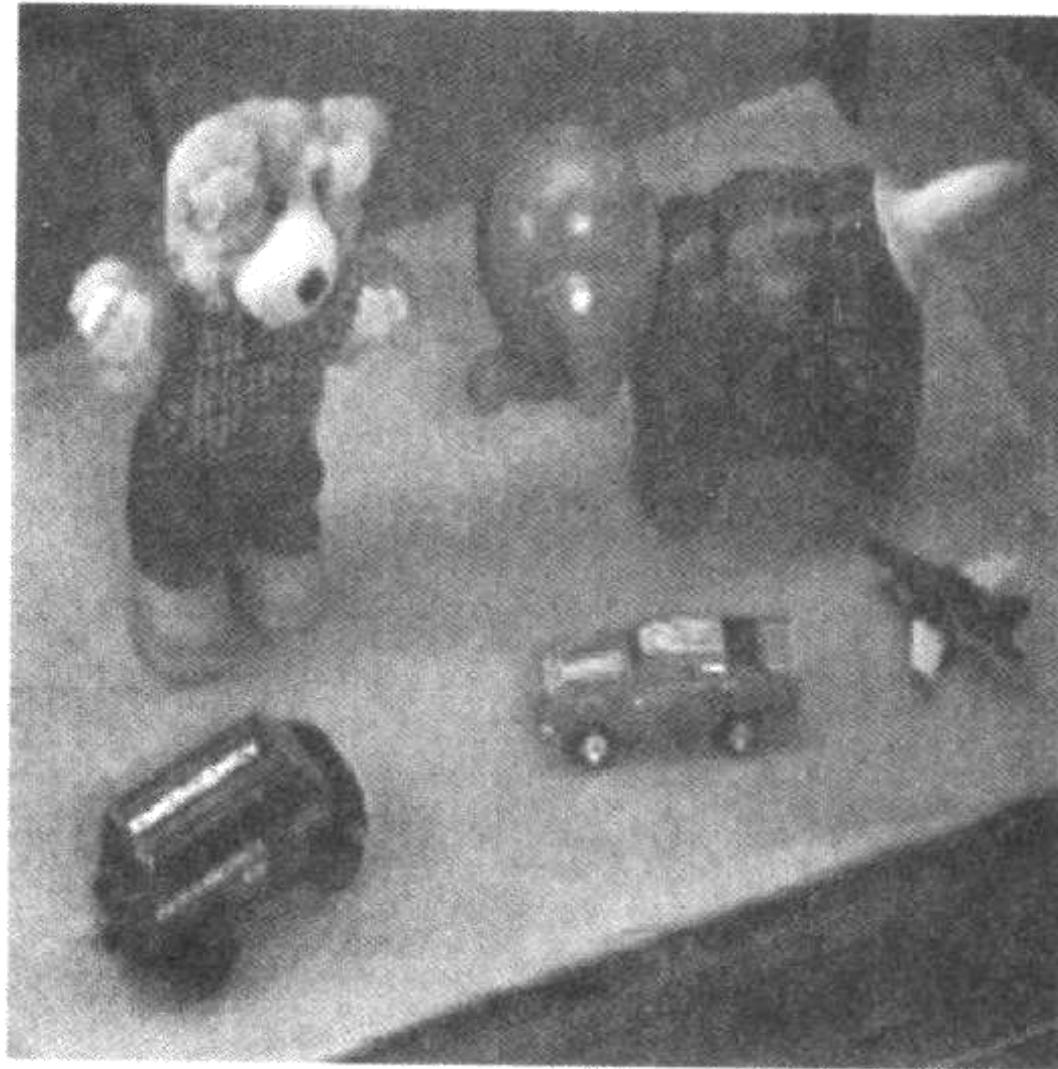
- تقطیع چیست؟ فرایند تقسیم یک تصویر به تعدادی ناحیه و یا قرار دادن دنباله ای از تصاویر در یک دسته
- ناحیه: دسته ای از پیکسلهای متصل به هم که دارای خصیصه ای مشترک هستند.
- خصیصه: سطح خاکستری، رنگ، بافت، حرکت، پیوستگی لبه و ...

روش‌های تقطیع:

- تقطیع بر اساس نواحی
- تقطیع بر اساس لبه‌ها

لبه ها و نواحی

- در تصاویر ایدهآل یک ناحیه توسط یک کانتور بسته محصور شده است
- یک کانتور بسته ممکن است از روی یک ناحیه و به کمک آشکارسازی لبه‌ها بدست آید.
- یک ناحیه ممکن است از روی یک کانتور بسته و به کمک پرکردن بدست آید.

- نواحی در تفسیر تصاویر از اهمیت بالایی برخوردارند چرا که این نواحی می‌توانند متناظر با اشیاء صحنه باشند.
- یک تصویر ممکن است شامل چندین شیء و هر شیء ممکن است شامل چند ناحیه باشد که این نواحی معرف اجزاء شیء هستند
- بنابراین دلایل (نویز، نورپردازی نامناسب، سه بعدی بودن دنیا و ...) ممکن است تقطیع بخوبی انجام نشود.
- تفسیر تصاویر نیاز به دانش در مورد اشیاء دارد.

تصویری با چندین شیء

هر شیء شامل چندین ناحیه

تقطیع ناحیه

- تقطیع ناحیه: پیکسل‌های یک ناحیه با هم یک دسته شده و با انتساب یک برچسب به آن یک ناحیه را می‌سازند
- معیار تقطیع ناحیه: پیکسل‌ها به یک ناحیه منتب می‌شوند اگر علاوه بر داشتن شباهت به هم بر اساس یک خصوصیت، به یکدیگر نزدیک نیز باشند
- تقطیع ناحیه به دو شکل میتواند انجام شود
  - کلاس بندی پیکسلها (مثالاً به کمک یک مقدار آستانه)
  - خوشبندی پیکسلها

کلاس بندی - به کمک Thresholding

■ کلاس بندی بر اساس استفاده از یک معیار خاص مانند سطح خاکستری، رنگ، بافت و ... انجام می شود (در حالت رایج ما فقط هیستوگرام را برای سطوح خاکستری می شناسیم)

■ تقسیم تصویر به دسته هایی که دارای سطح خاکستری مشابه هستند می تواند به کمک استفاده از یک مقدار آستانه انجام شود. در این حال فرض می شود که :

- اشیاء دارای سطح خاکستری کاملاً متفاوت از زمینه هستند
- سطوح خاکستری اشیاء و زمینه می تواند به کمک یک مقدار آستانه از هم تفکیک شود
- با انتخاب یک سطح آستانه مناسب، تصویر با سطح خاکستری می تواند به یک تصویر با پریت تبدیل شود که در آن ۰ برچسب اشیاء (زمینه) و ۱ برچسب زمینه (اشیاء) است.

Thresholding

روش‌های استفاده از مقدار آستانه ■

$$g(i, j) = \begin{cases} 1 & \text{for } f(i, j) \geq T \\ 0 & \text{for } f(i, j) < T \end{cases}$$

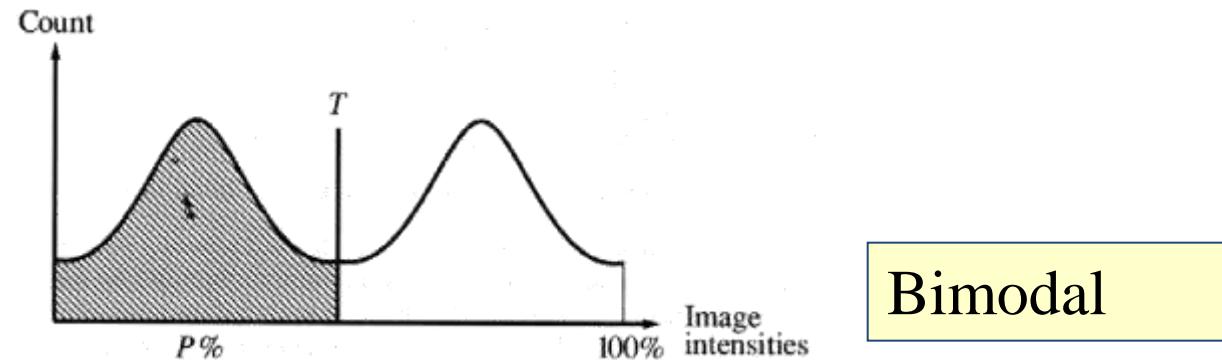
Band
thresholding

$$g(i, j) = \begin{cases} 1 & \text{for } f(i, j) \in D \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

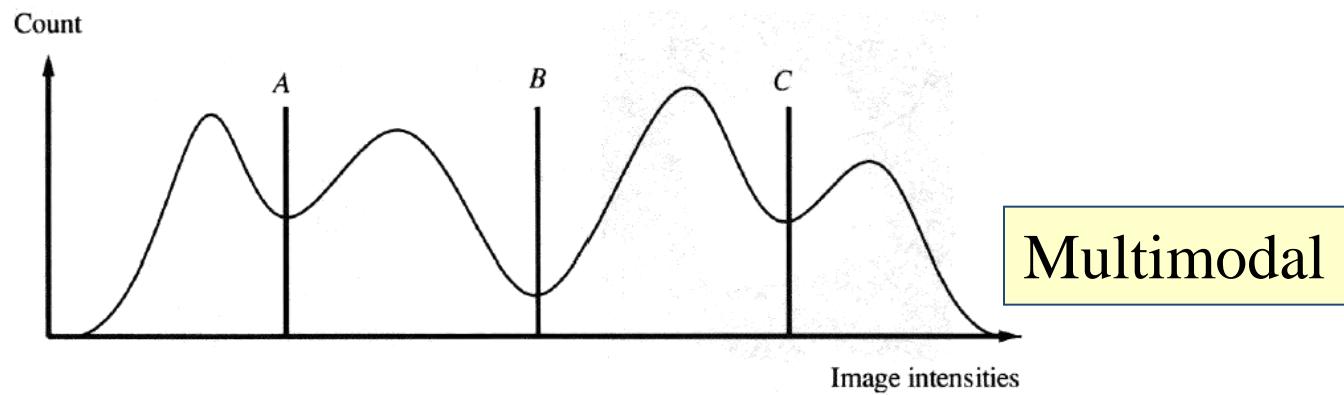
روشهای تعیین مقدار آستانه

■ بر اساس هیستوگرام

■ آستانه‌ای کردن می‌تواند بصورت منتخب انجام شود (مثلاً لاپلاسین از حدی بیشتر باشد)

Bimodal

Multimodal

روش‌های تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

Peakiness Detection Algorithm ■

- در هیستوگرام دو مقدار ماکریم محلی g_i و g_j را چنان پیدا کنید که حداقل به اندازه d از هم فاصله داشته باشند
- مقدار d توسط استفاده کننده تعیین می شود
- بین دو مقدار g_i و g_j ، پایینترین نقطه دره g_k را پیدا کنید.

$$\text{Peakiness} = \min\{H(g_i), H(g_j)\} / H(g_k)$$

- ترکیبی از (g_i, g_j, g_k) با بیشترین Peakiness را انتخاب کنید
- از آستانه $T=g_k$ استفاده کنید ■

روشهای تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

الگوریتم تکراری ■

(1) یک مقدار آستانه را محاسبه کنید

■ مثلاً میانگین تصویر

(2) به کمک این مقدار آستانه تصویر را به دو ناحیه R_1 و R_2 تقسیم کنید

(3) میانگین سطوح خاکستری نواحی R_1 و R_2 یعنی μ_1 و μ_2 را بدست آورید

(4) آستانه جدید را مقدار $T = (\mu_1 + \mu_2)/2$ انتخاب کنید

(5) مراحل 2 تا 4 را آنقدر تکرار کنید تا دیگر میانگین‌ها تغییر نکنند

روشهای تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

آستانه یابی و فقی

یک مقدار آستانه مناسب برای استفاده در تمام نقاط تصویر نیست (نور دهنده غیریکنواخت)

(1) تصویر را به نواحی $m \times m$ تقسیم کنید

(2) برای هر زیرتصویر مقدار آستانه T_{ij} را تعیین کنید (در صورتیکه در یک ناحیه هیستوگرام تک‌قله‌ای بود تصمیم‌گیری بر اساس نقاط مجاور انجام شود)

(3) تصویر واحدی را با استفاده از زیر تصویر آستانه‌ای شده بدست آورید

روشهای تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

Double Thresholding ■

هدف قراردادن پیکسلهای با سطح خاکستری نزدیک آستانه در کلاس درست با استفاده از شرط مجاورت

مقدار آستانه T را انتخاب کنید (به کمک یکی از روشهای قبلی) (1)

با یک مقدار ϵ تعریف شده مقدار $T_1 = T - \epsilon$ و $T_2 = T + \epsilon$ را بدست آورید (2)

ناحی R_1 ، R_2 و R_3 را بدست آورید (3)

T_1 : پیکسلهای کمتر از R_1 ■

T_2 : پیکسلهای بین T_1 و R_2 ■

T_2 : پیکسلهای بیشتر از R_3 ■

به هر یک از پیکسلهای R_2 نگاه کنید: اگر پیکسل یک همسایه در R_1 داشت، آنرا در R_1 قرار دهید. (4)

مرحله 4 را آنقدر تکرار کنید که دیگر هیچ یک از پیکسلهای R_2 به ناحیه R_1 نرود (5)

پیکسلهای باقیمانده در R_2 را در ناحیه R_3 قرار دهید. (6)

روشهای تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

Optimal Thresholding

اگر هیستوگرام Bimodal باشد می‌توان آنرا ترکیبی از دوتابع گوسی در نظر گرفت. در این حال مقدار آستانه T از عبارت زیر قابل محاسبه است:

$$AT^2 + BT + C = 0$$

که در آن:

$$A = \sigma_1^2 - \sigma_2^2$$

$$B = 2(\mu_1\sigma_2^2 - \mu_2\sigma_1^2)$$

$$C = \sigma_1^2\mu_2^2 - \sigma_2^2\mu_1^2 + 2\sigma_1^2\sigma_2^2 \ln \frac{\sigma_2 P_1}{\sigma_1 P_2}$$

و P_2 و P_1 احتمال وقوع هر کلاس است.

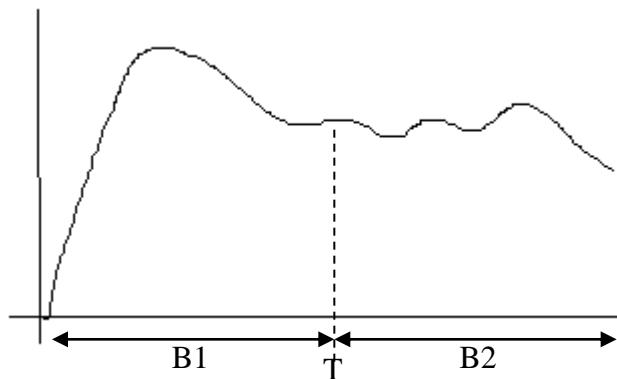
$$T = \frac{\mu_1 + \mu_2}{2} + \frac{\sigma^2}{\mu_1 - \mu_2} \ln \frac{P_1}{P_2} \quad \text{اگر } \sigma_1 = \sigma_2 \text{ باشد:}$$

$$T = \frac{\mu_1 + \mu_2}{2} \quad \text{اگر } P_1 = P_2 \text{ باشد:}$$

روش‌های تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

Global Thresholding ■

سطوح خاکستری به دو باند تقسیم شده و مقدار آستانه‌ای بین دو باند تصویر را به دو ناحیه بخش‌بندی می‌کند

مقدار T باید طوری انتخاب شود که نقاط B_1 متعلق به زمینه و نقاط B_2 متعلق به اشیاء باشد.

تصویر را جاروب کنید. هرگاه در رفتن از یک نقطه به نقطه دیگر از یک باند به باند دیگر رفشد، به این معنی است که نقطه متعلق به مرز شیء است. بدین ترتیب تصویر در دو نوبت جاروب می‌شود. سپس از نتیجه دو بار جاروب، مرز اشیاء بدست می‌آید.

روش‌های تعیین مقدار آستانه بر اساس هیستوگرام

Global Thresholding (ادامه) ■

نوبت اول:

$$g_1(i, j) = \begin{cases} L_E & \text{if } f(i, j-1) \in B_1, f(i, j) \in B_2 \quad \text{or} \quad f(i, j-1) \in B_2, f(i, j) \in B_1 \\ L_B & \text{otherwise} \end{cases}$$

نوبت دوم:

$$g_2(i, j) = \begin{cases} L_E & \text{if } f(i-1, j) \in B_1, f(i, j) \in B_2 \quad \text{or} \quad f(i-1, j) \in B_2, f(i, j) \in B_1 \\ L_B & \text{otherwise} \end{cases}$$

مرز تصویر:

$$g_1(i, j) = \begin{cases} L_E & \text{if } g_1 = L_E \quad \text{or} \quad g_2 = L_E, \\ L_B & \text{otherwise} \end{cases}$$

این روش برای مقادیر مختلف دو باند می‌تواند تکرار شود و مطلوبترین نتیجه انتخاب گردد. این روش برای چند سطح هم می‌تواند استفاده شود.

تعیین مقدار آستانه بوسیله آنتروپی

آنتروپی

- اگر M متغیر تصادفی ($a_1, a_2, \dots, a_m$) با احتمالات $p(a_i)$ داشته باشیم، آنتروپی این متغیرها عبارتند از:

$$H = -\sum_{i=0}^M p(a_i) \log p(a_i)$$

- که نشان دهنده میزان اتفاقی بودن متغیرها است.
- در صورتی که همه پیکسل ها یک مقدار باشند (مثلا فانتومی با مقدار 100):

$$H=1*\log(1)=0$$

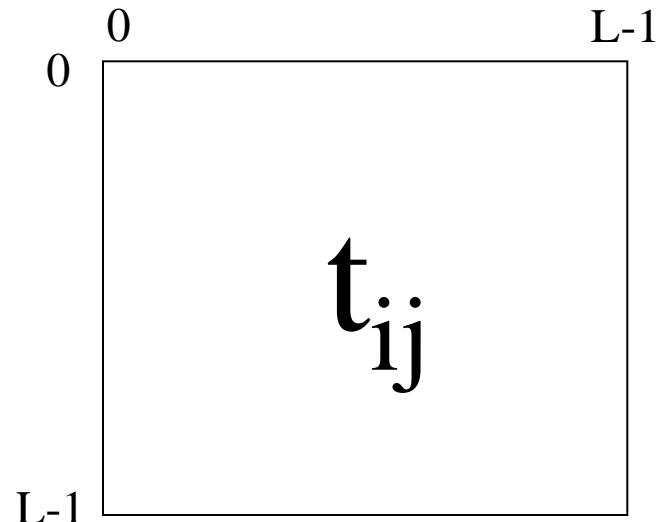
تعیین مقدار آستانه بواسیله آنتروپی

ماتریس هم و قویی و برخی احتمالات تعریف شده روی آن:

برای یک تصویر با L سطح خاکستری، ماتریس هم و قویی
با عناصری بصورت زیر تعریف می شود:
 $T:L \times L$
برای همه سطوح خاکستری ($i, j = 1, \dots, L-1$)

$$t_{ij} = \sum_{m=1}^M \sum_{n=1}^N \delta(m, n)$$

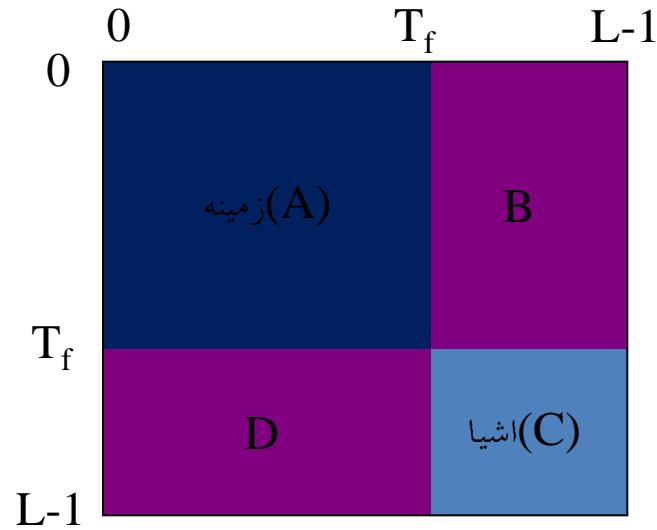
$$\delta(m, n) = \begin{cases} 1 & \text{if } (f(m, n) = i \& f(m, n+1) = j) \text{ and (or)} \ (f(m, n) = i \& f(m+1, n) = j) \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

ماتریس T یک ماتریس نامتقارن است که مجاورت سطوح مختلف خاکستری در تصویر را نشان می دهد.

تعیین مقدار آستانه بوسیله آنتروپی

با استفاده از ماتریس T می‌توان احتمال تغییر سطح خاکستری از i به سطح خاکستری j در تصویر را از رابطه زیر بدست آورد.

$$p_{ij} = \frac{t_{ij}}{\sum_{k=0}^{L-1} \sum_{l=0}^{L-1} t_{kl}}$$

فرض کنید که T_f سطح آستانه‌ای است که اشیاء را از زمینه تصویر جدا می‌کند.

مربوط به اشیا $g(i,j) \geq T_f$

مربوط به زمینه $g(i,j) < T_f$

تغییرات در سطوح خاکستری در A مربوط به زمینه و در C مریوط به اشیا است
بخش‌های B و D مربوط به تغییرات مرزهای اشیا است.

تعیین مقدار آستانه بوسیله آنتروپی

احتمالات این بخش ها بصورت زیر تعریف می شود:

$$P^A(T_f) = \sum_{i=0}^{T_f} \sum_{j=0}^{T_f} p_{ij}$$

$$P^B(T_f) = \sum_{i=0}^{T_f} \sum_{j=T_f+1}^{L-1} p_{ij}$$

$$P^C(T_f) = \sum_{i=T_f+1}^{L-1} \sum_{j=T_f+1}^{L-1} p_{ij}$$

$$P^D(T_f) = \sum_{i=T_f+1}^{L-1} \sum_{j=0}^{T_f} p_{ij}$$

احتمالات اعضا این بخش ها

$$p_{ij}^A = \frac{p_{ij}}{P^A} = \frac{t_{ij}}{\sum_{k=0}^{T_f} \sum_{l=0}^{T_f} t_{kl}} \quad \begin{cases} 0 \leq i \leq T_f \\ 0 \leq j \leq T_f \end{cases}$$

$$p_{ij}^B = \frac{p_{ij}}{P^B} = \frac{t_{ij}}{\sum_{k=0}^{T_f} \sum_{l=T_f+1}^{L-1} t_{kl}} \quad \begin{cases} 0 \leq i \leq T_f \\ T_f + 1 \leq j \leq L-1 \end{cases}$$

$$p_{ij}^C = \frac{p_{ij}}{P^C} = \frac{t_{ij}}{\sum_{k=T_f+1}^{L-1} \sum_{l=T_f+1}^{L-1} t_{kl}} \quad \begin{cases} T_f + 1 \leq i \leq L-1 \\ T_f + 1 \leq j \leq L-1 \end{cases}$$

$$p_{ij}^D = \frac{p_{ij}}{P^D} = \frac{t_{ij}}{\sum_{k=T_f+1}^{L-1} \sum_{l=0}^{T_f} t_{kl}} \quad \begin{cases} T_f + 1 \leq i \leq L-1 \\ 0 \leq j \leq T_f \end{cases}$$

تعیین مقدار آستانه بوسیله آنتروپی

■ آنتروپی محلی

■ آنتروپی مرتبه دو محلی زمینه، اشیاء و محلی تصویر را بصورت زیر تعریف کردند:

$$H_B^{(2)}(T_f) = -\frac{1}{2} \sum_{i=0}^{T_f} \sum_{j=0}^{T_f} p_{ij}^A \log p_{ij}^A \quad \text{Local background entropy}$$

$$H_O^{(2)}(T_f) = -\frac{1}{2} \sum_{i=T_f+1}^{L-1} \sum_{j=T_f+1}^{L-1} p_{ij}^C \log p_{ij}^C \quad \text{Local object entropy}$$

$$H_{Local}^{(2)}(T_f) = H_B^{(2)}(T_f) + H_O^{(2)}(T_f)$$

پیشنهاد شده است که آستانه T_f طوری انتخاب شود که H_{local} حداکثر شود (میزان متوسط اطلاعات مربوط به زمینه و اشیاء حداکثر شود)

تعیین مقدار آستانه بوسیله آنتروپی

■ آنتروپی مشترک (Joint)

■ برای دو ناحیه B و D ماتریس هم وقوعی مشابه حالت قبل آنتروپی مشترک را بصورت زیر تعریف شده است:

$$H_{B-O}^{(2)}(T_f) = -\frac{1}{2} \sum_{i=0}^{T_f} \sum_{j=T_f+1}^{L-1} p_{ij}^B \log p_{ij}^B$$

$$H_{O-B}^{(2)}(T_f) = -\frac{1}{2} \sum_{i=T_f+1}^{L-1} \sum_{j=0}^{T_f} p_{ij}^D \log p_{ij}^D$$

$$H_{Joint}^{(2)}(T_f) = H_{B-O}^{(2)}(T_f) + H_{O-B}^{(2)}(T_f)$$

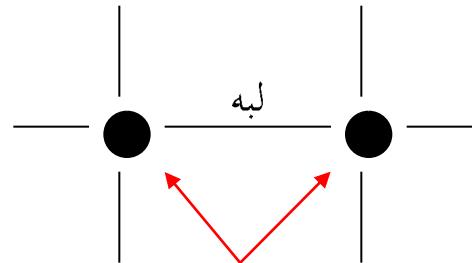
همچنین پیشنهاد شده است که T_f طوری انتخاب شود که آنتروپی مشترک حداکثر شود.

قطعیع بر اساس لبه

- پیکسل‌های قرار گرفته بر روی حاشیه ناحیه پیدا می‌شوند (به کمک تکنیک‌های کشف لبه)
- آشکارسازی لبه
- هموار سازی گوسی اعمال شود
- لبه‌ها آشکار شوند
- لبه‌های کاذب حذف شوند
- لبه‌ها نازک سازی شوند
- گستینگی لبه‌ها از بین بروند
- پیکسل‌های پیرامون ناحیه در یک لیست قرار گیرند
- در حالت ایده‌آل پیرامون ناحیه بسته است

تقطیع بر اساس لبه (نوع لبه)

نوع لبه: از ترکیب نوع راس های دو طرف لبه بدست می آید و نوع راس نیز از روی شدت لبه های آن راس مشخص می شود

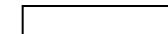
راس های دو طرف لبه

علام

لبه با قوت نامشخص

لبه ای که مورد بررسی است

لبه قطعی

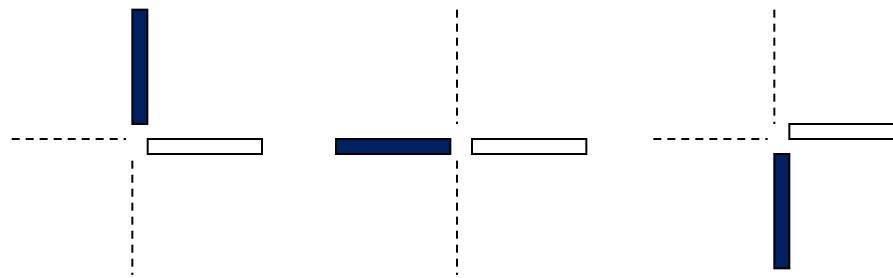

محل لبه که قطعاً لبه ای در آن نیست

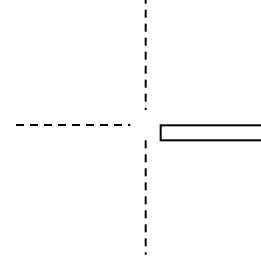

تقطیع بر اساس لبه (نوع راس)

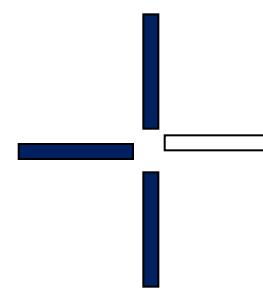
با این علائم انواع رئوس به شرح زیر خواهد بود ■

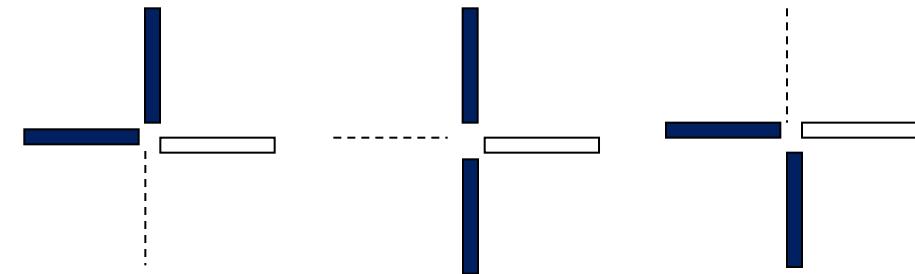
نوع 1: یک لبه قطعی به راس آمده

نوع 0: هیچ لبه قطعی به راس نیامده

نوع 3: سه لبه قطعی به راس آمده

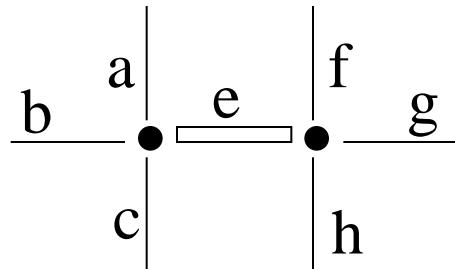

نوع 2: دو لبه قطعی به راس آمده

قطعیع بر اساس لبه: آرمیدگی لبه (Edge Relaxation)

(تعیین نوع راس):

اگر h گرادیان های نرمالیزه شده هستند و q عدد ثابتی است مثل 0.1

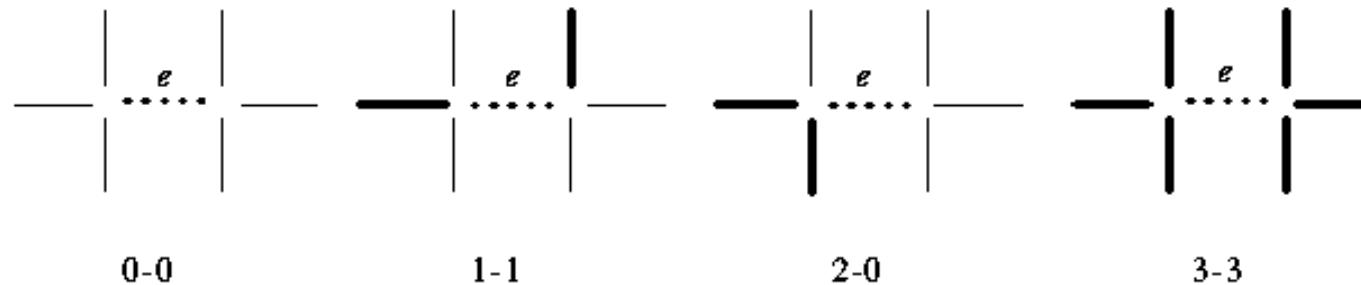

- $m = \max(a, b, c, q)$
- $Type(0) = (m-a)(m-b)(m-c)$
- $Type(1) = a(m-b)(m-c)$
- $Type(2) = ab(m-c)$
- $Type(3) = abc$

با این تعاریف نوع راس j خواهد بود اگر $Type(j)$ حداقل باشد

q اختیار شده در اینجا رئوس ضعیف را به سمت نوع صفر می برد.

انواع لبه های مختلف

Figure 5.11 Edge patterns and corresponding edge types.

- **0-0** isolated edge – negative influence on the edge confidence
- **0-2, 0-3** dead end – negative influence on edge confidence
- **0-1** uncertain – weak positive, or no influence on edge confidence
- **1-1** continuation – strong positive influence on edge confidence
- **1-2, 1-3** continuation to border intersection – medium positive influence on edge confidence
- **2-2, 2-3, 3-3** bridge between borders – not necessary for segmentation, no influence on edge confidence

قطعیع بر اساس لبه: آرمیدگی لبه (Edge Relaxation)

ایجاد هبود در مقدار نقاط لبه با توجه به مقادیر نقاط همسایه آن میسر است

مثلاً یک نقطه ضعیف بین دو نقطه افقی قوی باید تقویت شود

تکنیک حاضر برای لبه‌های شکافی پیشنهاد شده است

در ابتدا مقدار اولیه، برای اطمینان از لبه بودن هر لبه، را برابر گرادیان نرمالیزه شده با حداکثر

گرادیان در نظر می‌گیریم ($C^0(e)$)

بدین ترتیب الگوریتم آرمیدگی لبه به شرح زیر است:

$$k=1 \quad (1)$$

نوع هر لبه را با استفاده از اطمینان لبه‌های اطراف معین کنید (Edge type) (2)

درجه اطمینان (Confidence) لبه ضعیف (مورد بورسی) را بر اساس نوع آن (لبه‌های اطراف) و اطمینان قبلی ارزیابی می‌کنیم. اگر $C^k(e)$ برابر صفر یا یک شده‌اند یا نه؟ در صورت مثبت بودن الگوریتم خاتمه یافته و در غیر این صورت $k=k+1$ و سپس به مرحله 2 بروید

قطعیع بر اساس لبه: آرمیدگی لبه (Edge Relaxation)

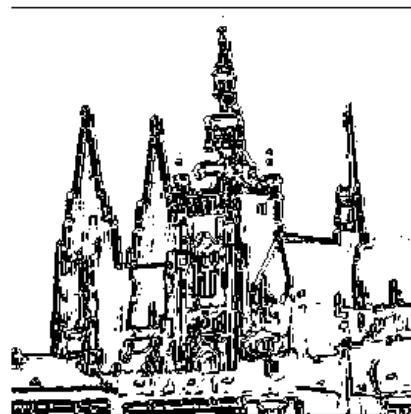
■ تغییر در اطمینان به لبه بودن (C^{k+1}) در هر تکرار بصورت زیر باید انجام شود:
در این روابط δ یک مقدار ثابت کوچک است

■ اگر نوع لبه 0-0، 0-2 و یا 0-3 باشد (dead end)، اطمینان باید کم شود
$$C^{k+1}(e) = \max(0, C^k(e) - \delta)$$

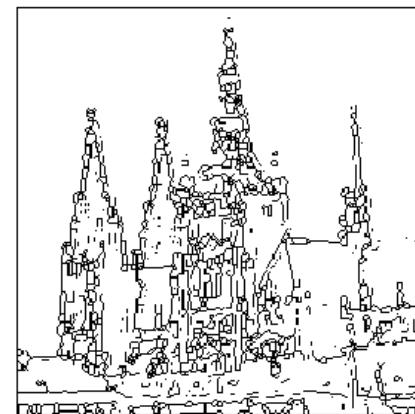
■ اگر نوع لبه 1-1، 1-2 و یا 1-3 باشد (positive edge confidence)، اطمینان باید اضافه شود
$$C^{k+1}(e) = \min(1, C^k(e) + \delta)$$

■ اگر نوع لبه 0-1، 2-2 و یا 3-3 باشد (weak positive)، اطمینان تغییر نکند
$$C^{k+1} = C^k$$

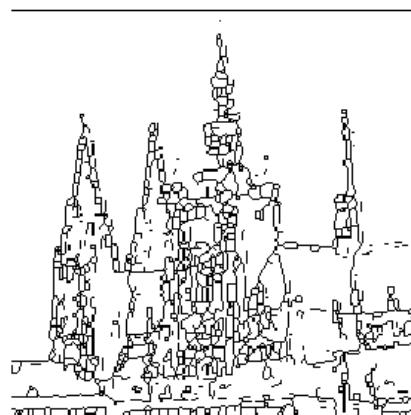
تقطیع بر اساس لبه

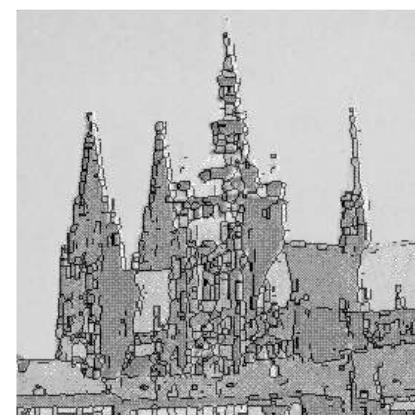
(a)

(b)

(c)

(d)

آرمیدگی لبه ■

Edge relaxation:

- (a) Resulting borders after 10 iterations; (b) borders after thinning;
- (c) Borders after 100 iterations, thinned; (d) borders after 100 iterations overlaid over original

تشخیص پیرامون (Boundary Detection)

- گروه بندی خرده لبه ها برای تفکیک پیرامونهای مختلف موجود در تصویر
- مشکلات
  - خرده لبه های کاذب
  - خرده لبه های اعلام نشده
- هر چه اطلاعات بیشتر باشد (میزان محدودیتها بیشتر باشد) راحتتر می توان بر مشکلات فوق غلبه کرد.

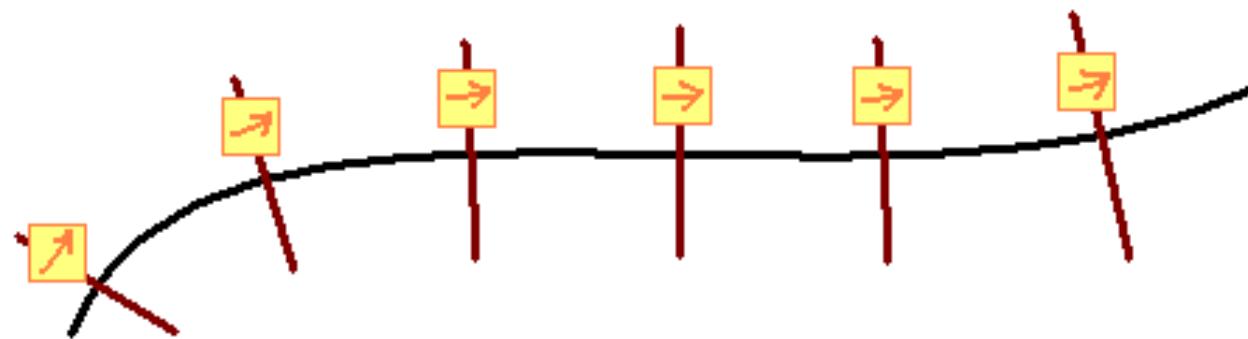
تشخیص پیرامون (Boundary Detection)

روش‌های مختلف تشخیص پیرامون

- جستجو در محل تقریبی: محل تقریبی را می‌دانیم، می‌خواهیم محل دقیق را مشخص کنیم
- تعیین محل پیرامونهایی با شکل خاص: می‌خواهیم مرز دارای یک فرم جبری مشخص باشد. مثلاً دایره و ... (استفاده از تبدیل‌هاف)
- جستجو در گراف: تصویر نقاط روی لبه (خرده لبه‌ها) با یک گراف نمایش داده می‌شود. تعیین مرز در این حالت، تعیین مسیری است که در گراف بهینه باشد
- برنامه‌ریزی پویا (Dynamic Programming). با یک فرمولاسیون ریاضی بهترین مرز کلی را تعیین می‌کند
- دنبال کردن پیرامون Contour Following. در کاربردهایی که تصویر دارای نویز زیاد نباشد مفید است

جستجو در حوالی لبه تقریبی

- اگر اطلاعاتی در مورد مکان پیرامون و یا شکل وجود داشته باشد، استفاده از آن مفید است
- این اطلاعات ممکن است ناشی از اطلاعات سطح بالا و یا نتیجه حاصل از پردازش رزلوشن پایین تر تصویر باشد.
- تنظیم لبه های نادقيق در راستای عمود بر محل لبه های تقریبی قویترین خرد لبه را به عنوان محل مرز انتخاب می کنیم.

جستجو در حوالی لبه تقریبی

روش تقسیم و غلبه

فرضیات:

■ محل **End-point** را می دانیم

■ تصویر دارای نویز کم است

■ خطوط تشکیل دهنده پیرامون تقریبا صاف است

دو نقطه **end-point** را به یکدیگر متصل کنید. در راستای عمود بر این خط به دنبال محلی بگردید که شدت لبه از حدی بیشتر باشد

این نقطه را به عنوان یک **end-point** در نظر گرفته و در **end-point** های متوالی عملیات فوق را تکرار کنید.

پیگیری پیرامون (Contour Following)

الگوریتم

- (1) نقاط تصویر را جاروب کنید تا به یک نقطه از ناحیه برسید
- (2) اگر نقطه متعلق به یک ناحیه است به سمت چپ پیچیده یک قدم به جلو بروید در غیر این صورت به سمت راست پیچیده یک قدم به جلو بروید
- (3) الگوریتم با رسیدن به نقطه شروع خاتمه می یابد

با این روش، با وجود یک پیرامون برای شيء، الگوریتم بصورت زیگزاگ حرکت می کند (زیگزاگ در حد یک پیکسل)

قطعیع مبتنی بر رشد نواحی (Region Growing)

- هدف: نسبت دادن هر نقطه به یک ناحیه متمایز، بر اساس یک معیار شباخت.
- روشها:
  - محلی (Local)
  - سراسری (Global)
- یادآوری:
  - نقاط متصل: دو نقطه x_i و x_j را متصل می گوییم اگر بتوان دنباله‌ای از پیکسل‌ها را که با x_i شروع و به x_j ختم شده و هر دو پیکسل متواالی پیوسته باشند
  - ناحیه متصل: یک ناحیه متصل است اگر هر زوج پیکسل آن به هم متصل باشند.

تقطیع مبتنی بر رشد نواحی

■ رشد دادن ناحیه به کمک ترکیب کردن نقاط

■ رشد نواحی بر اساس رشد یکسری نقاط هسته (Seed Points)

■ بر اساس یک معیار نقاط همسایه هسته به آن اضافه می‌شود

■ روش‌های انتخاب نقاط هسته:

■ نقاط روشن

■ مرکز خوش

■ نقاط دارای رنگ خاص

■ توقف رشد نواحی: رشد ناحیه تا آنجا ادامه می‌یابد که همسایه جدیدی نتوان برای ناحیه پیدا کرد که معیار شباخت برای آن صادق باشد.

تقطیع مبتنی بر رشد نواحی

■ رشد دادن ناحیه به کمک ترکیب کردن نقاط

■ رشد نواحی بر اساس ذوب کردن مرزها

■ در این روش سعی می شود در صورت امکان مرزهای بین نواحی ذوب شده و نواحی در هم ادغام شوند.

■ شرطهایی برای ذوب کردن مرز بین دو ناحیه

■ مرز دو ناحیه مجاور برداشته شود اگر:

$$\frac{W}{\min(l_i, l_j)} > T_1$$

که در آن W تعداد نقاط مرزی ضعیف واقع بر مرز مشترک دو ناحیه و l_i طول پیرامون ناحیه i است.

■ مرز دو ناحیه مجاور برداشته شود اگر:

$$\frac{W}{l} > T_2$$

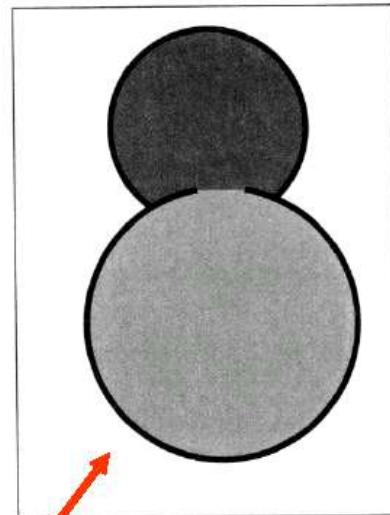
که در آن l طول مرز مشترک دو ناحیه است.

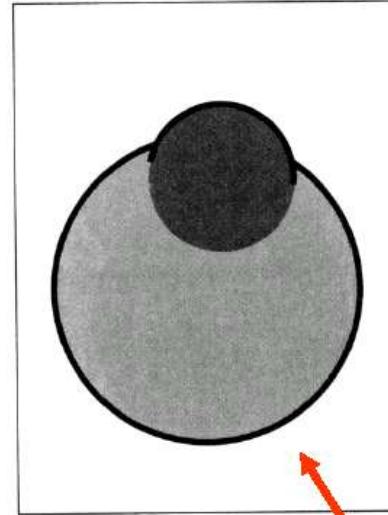
■ مرز دو ناحیه مجاور برداشته شود اگر:

$$W > T_3$$

قطعیع مبتنی بر رشد نواحی (ذوب کردن مرزها)

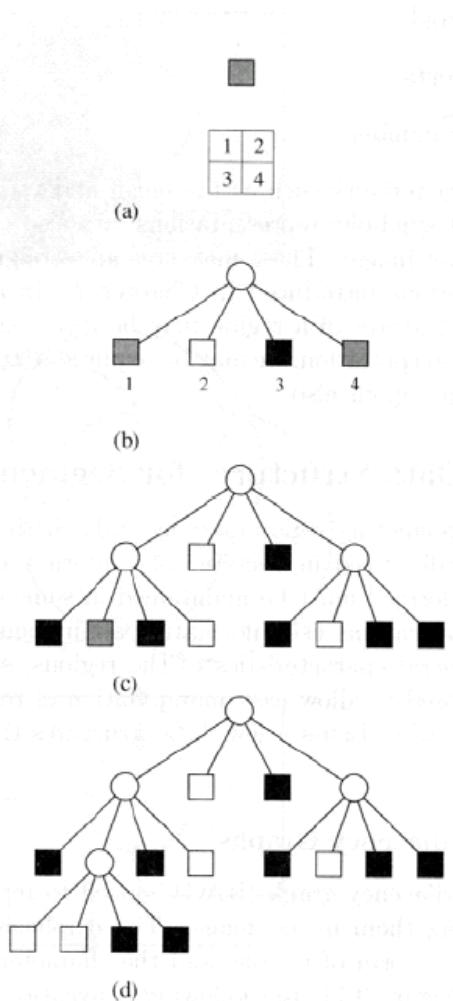
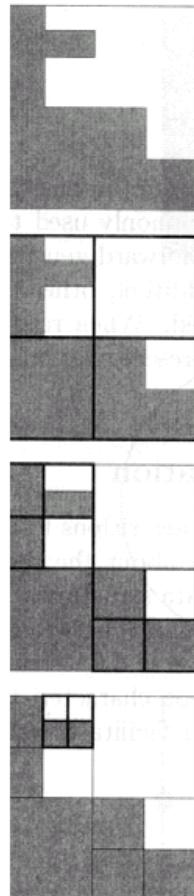

دو ناحیه نبایستی ادغام شوند

دو ناحیه بایستی ادغام شوند

تقطیع مبتنی بر رشد نواحی (split and merge)

■ رشد دادن ناحیه به کمک ترکیب و تقسیم
■ نواحی

■ در این روش از یک معیار همگنی استفاده می شود:

$$\begin{cases} H(R_k) = T & \forall k \\ H(R_i \cup R_j) = F & \forall i \neq j \end{cases}$$

■ کار با تصویر اصلی شروع شده و با تقسیم های چهارگانه ضمن تشکیل یک درخت چهارتایی، در هر مرحله با چک کردن معیار همگنی تصمیم بگیرید که آیا یک ناحیه را تقسیم کنید یا نه

خوشه بندی (Clustering)

- پیکسل‌های یک تصویر را می‌توان براساس یک معیار شباهت (در سطح خاکستری، بافت و خوشه‌بندی ...) خوشه‌بندی کرد
- معیار مناسب به کاربرد وابسته است.
- دو موضوع مهم در خوشه‌بندی
  - معیار مناسب برای تعیین فاصله درون خوشه
  - تعداد خوشه‌های موجود

خوشه بندی

(یک تکنیک تکراری است که اجازه می دهد تصویر به **K-means Algorithm**

k ناحیه مجزا تقسیم شود)

- (1) تعداد **k** خوشه را مد نظر قرار دهیم.
- (2) مرکز هر خوشه را تعیین کنید (میانگین خوشه)
- (3) هر نقطه از تصویر را در خوشه ای قرار دهید که مقدار پیکسل به مرکز آن نزدیکتر است
- (4) میانگین جدید را بدست آورید و هر نقطه از تصویر را برای قرار دادن در خوشه جدید بررسی کنید (تکرار مراحل 2 و 3)

می توان:

- .1 ابتدا **k** مرکز را انتخاب نمود
- .2 هر پیکسل را به مرکزی (خوشه ای) اختصاص داد که کمترین فاصله اقلیدسی را به آن دارد.
- .3 مرکز جدید هر خوشه را از روی میانگین مقادیر پیکسل داخل آن بدست آورد.
- .4 مراحل 2 و 3 را انقدر تکرار کرد تا هیچ پیکسلی تغییر در خوشه ایجاد نکند.

یک آلگوریتم نمونه K-means

- The aim is to minimize the within-cluster sum of squares.

$$\arg \min_S \sum_{i=1}^k \sum_{x_j \in S_i} \|x_j - \mu_i\|^2$$

- a set of observations $(\mathbf{x}_1, \mathbf{x}_2, \dots, \mathbf{x}_n)$,
- to partition n observations into k sets ($k \leq n$) $S = \{S_1, S_2, \dots, S_k\}$
- where μ_i is the mean of points in S_i .

یک آلگوریتم نمونه K-means

- Assignment: Assign each observation to the cluster with the closest mean:

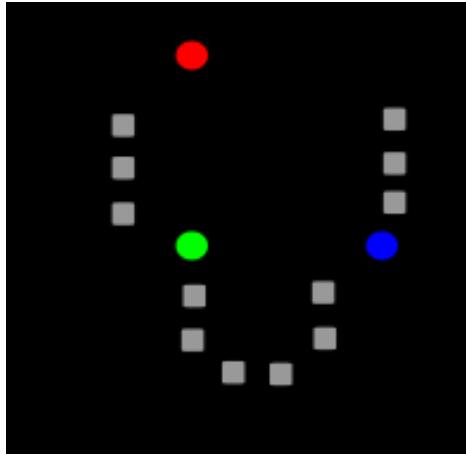
$$S_i^{(t)} = \left\{ \mathbf{x}_j : \|\mathbf{x}_j - \mathbf{m}_i^{(t)}\| \leq \|\mathbf{x}_j - \mathbf{m}_{i^*}^{(t)}\| \text{ for all } i^* = 1, \dots, k \right\}$$

- Update step: Calculate the new means to be the centroid of the observations in the cluster.

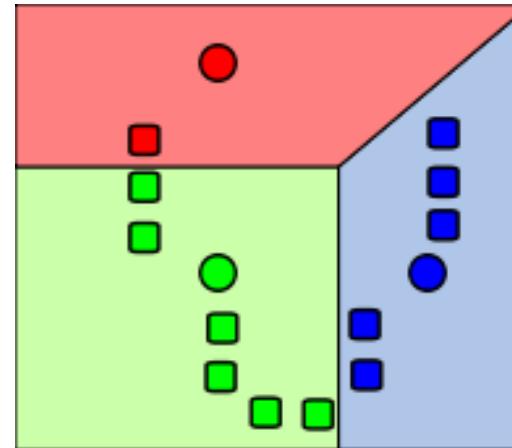
$$\mathbf{m}_i^{(t+1)} = \frac{1}{|S_i^{(t)}|} \sum_{\mathbf{x}_j \in S_i^{(t)}} \mathbf{x}_j$$

- Termination: the algorithm is deemed to have converged when the assignments no longer change.

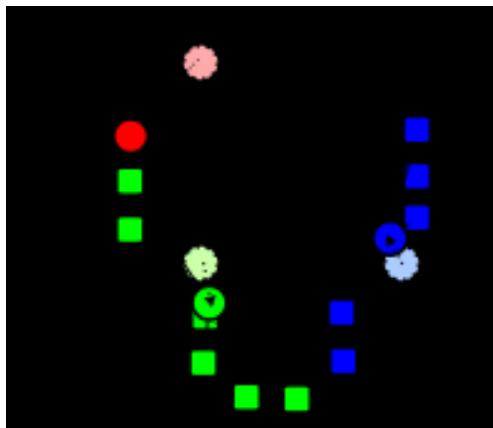
یک آلگوریتم نمونه K-means

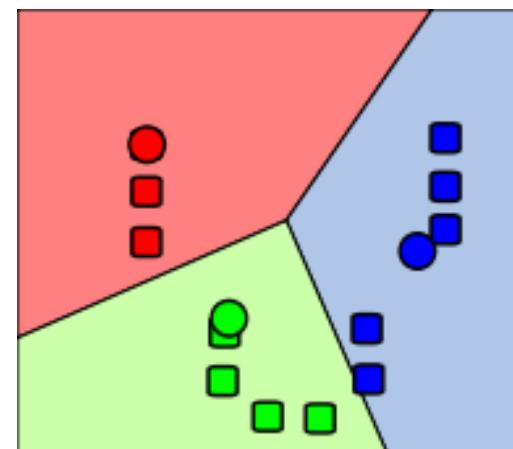
1) $k = 3$ initial "means" are randomly selected from the data.

2) k clusters are created by associating every observation with the nearest mean.

3) The centroid of each k clusters becomes the new means

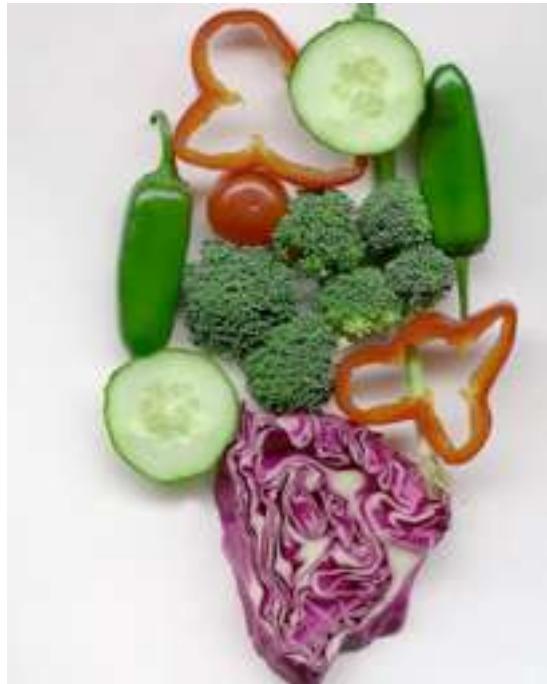

4) Steps 2 and 3 are repeated until convergence has been reached

خوش بندی

(برای انتخاب چند مقدار آستانه) **K-means Algorithm** ■

Image

Clusters on intensity

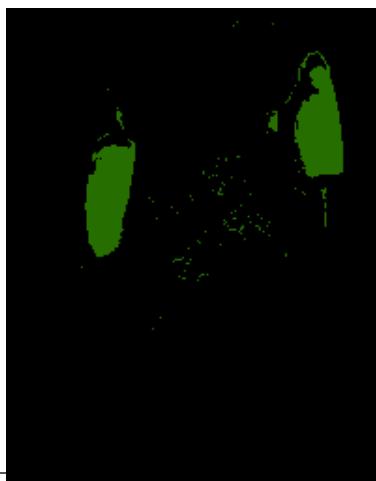

Clusters on color

خوشه بندی

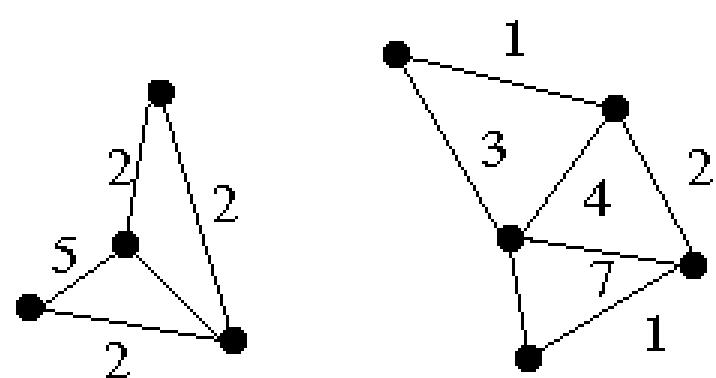
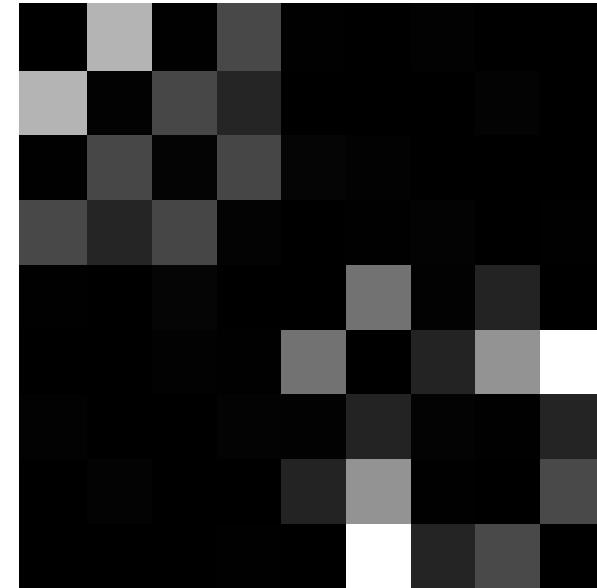
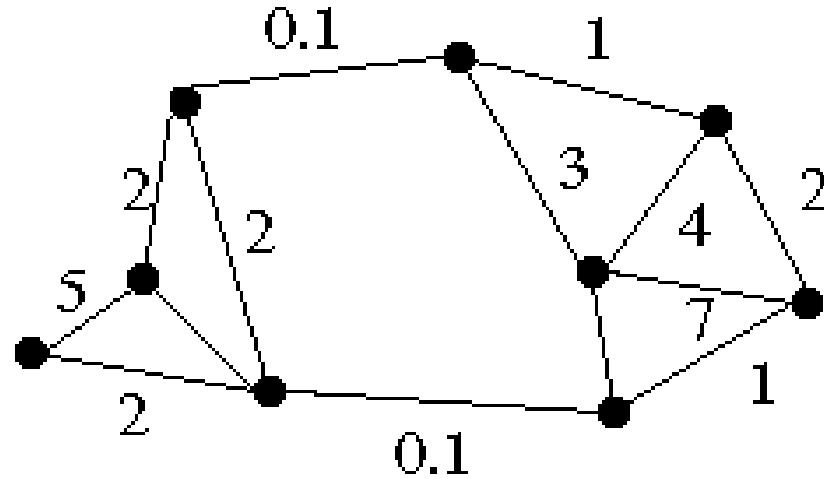
با استفاده از رنگ، 11 خوشه K-means Algorithm ■

خوشه بندی مبتنی بر تئوری گراف

هر پیکسل‌ی گروهی از پیکسل‌ها به یک راس در گراف وزن‌دار نسبت داده می‌شود

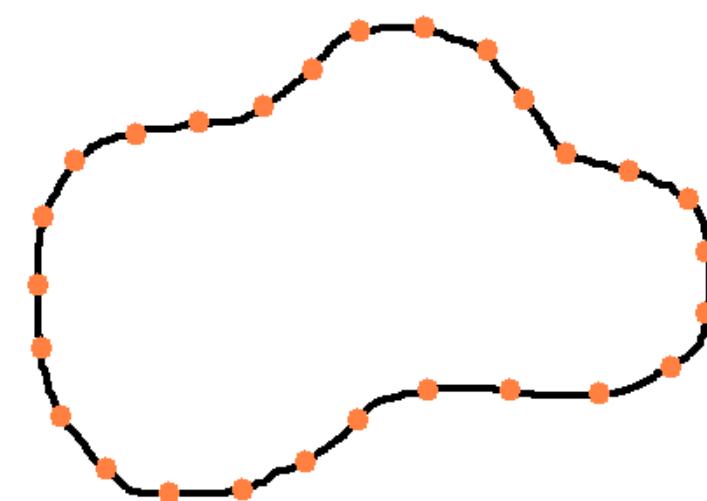
- وزن بزرگتر روی رابطه‌ها به معنی شباهت بیشتر است
- با بریدن رابطه‌ای با وزن کم، اجزای متصل به هم با وزن زیاد بدست می‌آید

جستجو در حوالی لبه تقریبی

■ همبستگی غیر خطی در فضای لبه ها ■

■ در این روش مرز تقریبی را بصورت **یک کلیشه جامد** در نظر بگیرید. کلیشه را در نقاط مختلف تصویر بگذارید. در محل تقریبی لبه، خرده لبه هایی که دارای راستای تقریبی یکسانی با کلیشه بوده و ضمناً شدت آن نیز از حدی بیشتر باشد را شمارش کنید. میزان نقاط منطبق در هر جا از حدی بیشتر شد، آن محل را به عنوان محلی پیرامونی با چنین شکلی در آن قرار دارد در نظر بگیرید

تعیین پیرامون هایی با شکل خاص - برازش (Fitting)

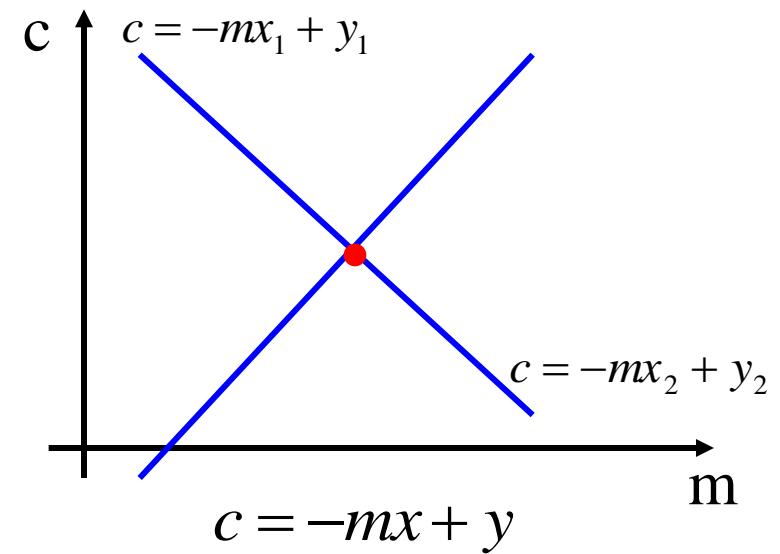
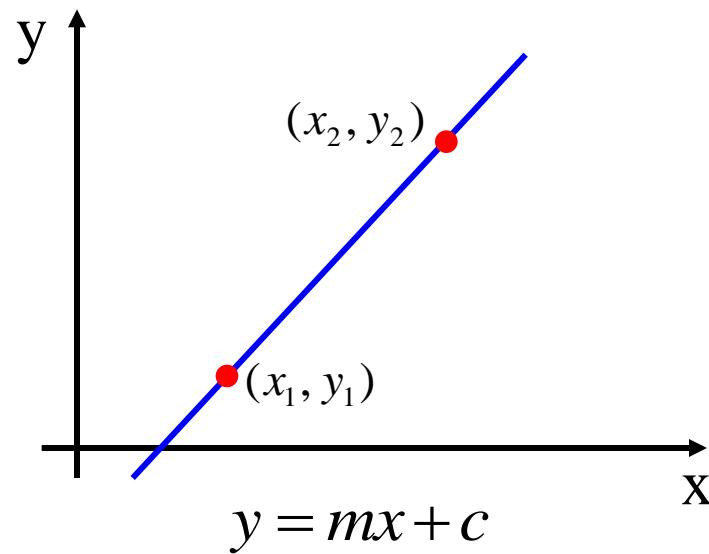
- روши که در بد و امر به ذهن می‌رسد استفاده از **کلیشه** است، اما مشکلاتی چون جهت، اندازه، همپوشانی اشیاء و ... این روش را دچار مشکل می‌کند
- می‌توان یک **مدل پارامتریک** برای بیان خرده‌لبه‌های تصویر در نظر گرفت
- در اینجا سعی می‌شود خرده‌لبه‌ها در مدل‌های با پارامترهای خاص دسته بندی شوند.
- با یک نگاه سراسری به خرده نقاط می‌توان مسائلی چون گستگی خرده لبه‌ها و همپوشانی اشیاء حل نمود.

- در اینجا سه سؤال اساسی وجود دارد
  - چه شیئی (مدلی) می‌تواند مجموعه‌ای از خرده لبه‌ها را بیان کند؟
  - یک خرده لبه در چند شیء (مدل با پارامترهای مختلف) می‌تواند قرار گیرد؟
  - چند شی وجود دارد؟

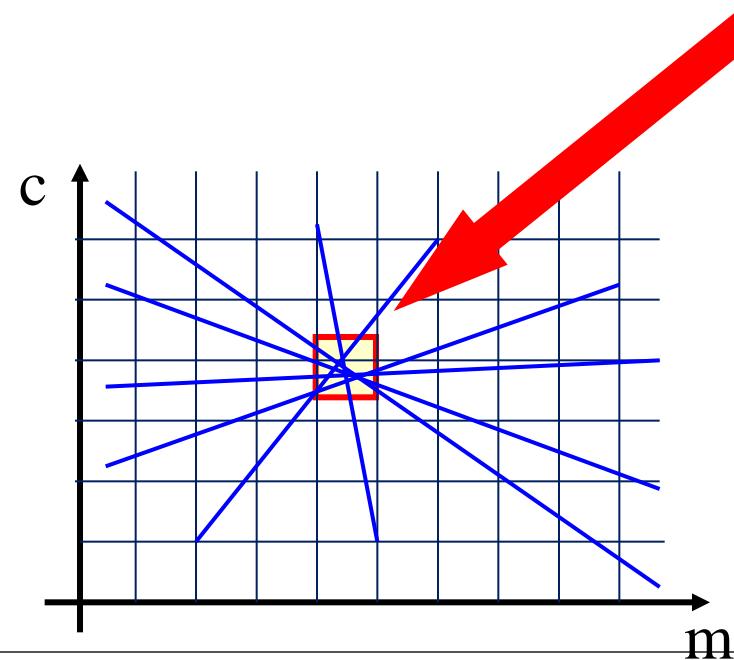
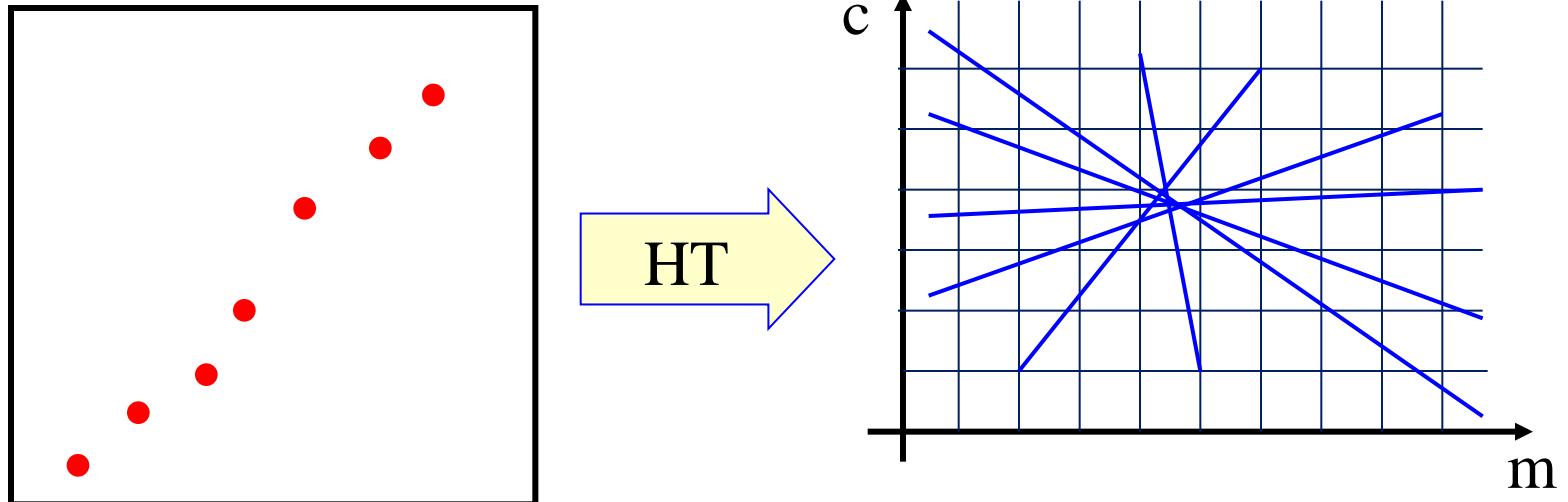
برازش و تبدیل Hough

- بدنبال یافتن اشیائی هستیم که شکل آن دارای یک مدل خاص باشد.
- با استفاده از یک مدل پارامتریک بدنبال تعیین پارامترهای مدل هستیم
  - خط، دایره، بیضی و ...
  - خط: $y = mx + c$
  - دایره: $(x-a)^2 + (y-b)^2 = r^2$
- تبدیل، خرده لبه‌ها را از فضای مکان به فضای پارامترها می‌برد مثلاً
  - برای خط از فضای (x,y) به فضای (m,c)
  - برای دایره از فضای (x,y) به فضای (a,b,r)

تبدیل Hough - تشخیص خط

تبديل – Hough – تشخيص خط

الگوریتم Hough برای تشخیص خط

فضای پارامترها را بصورت مناسبی کوانتایز کنید (1)

یک آرایه $A(m,c)$ را برابر صفر کنید (2)

برای هر خردۀ لبه‌ی قرار گرفته در (x_1, y_1) تمام مقادیر $A(m,c)$ که در رابطه (3)

صدق می‌کنند را یک واحد افزایش دهید (4)

در آرایه $A(m,c)$ ماکریم‌های محلی نشان دهنده‌ی خطوط هستند (5)

الگوریتم Hough برای تشخیص خط

مشکلات عملی

- خطای کوانتیزیشن: کوانتیزیشن درشت، قدرت تمایز خطوط را از بین میبرد و کوانتیزیشن ریز محاسبات زیاد و انعطاف کم میشود (برای تشخیص خط، انحراف نقاط نبایستی از خط زیاد باشد)
- خرده لبهای کاذب

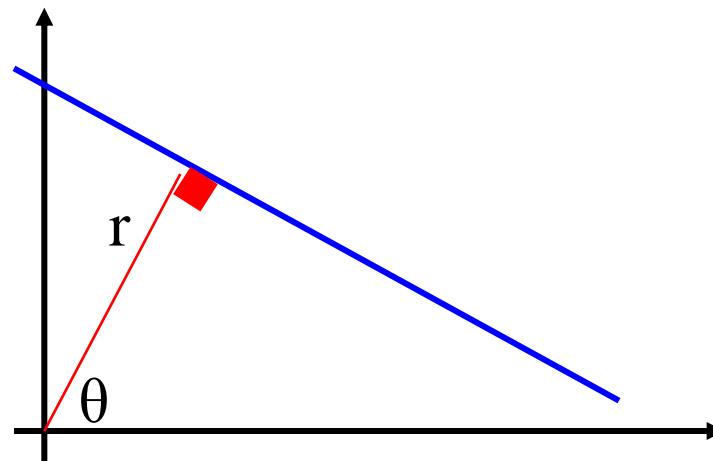
راه حل

- کاهش خرده لبهای کاذب به کمک افزایش سطح آستانه در فرایند کشف خرده لبهها
- انتخاب درست میزان گامهای کوانتیزیشن در فضای پارامترها (با سعی و خطأ)

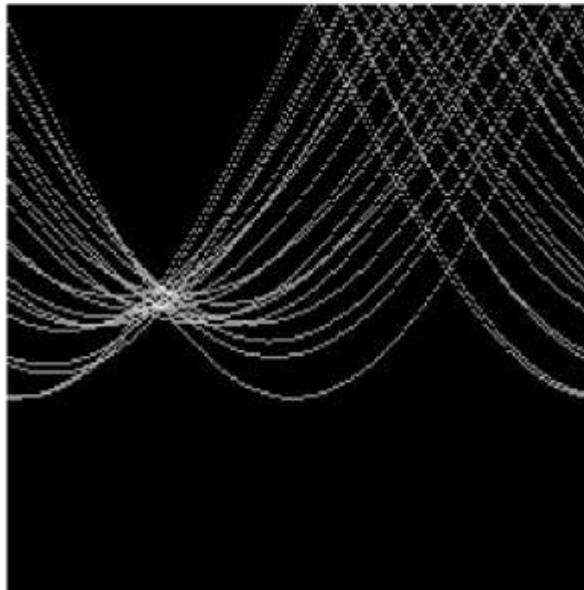
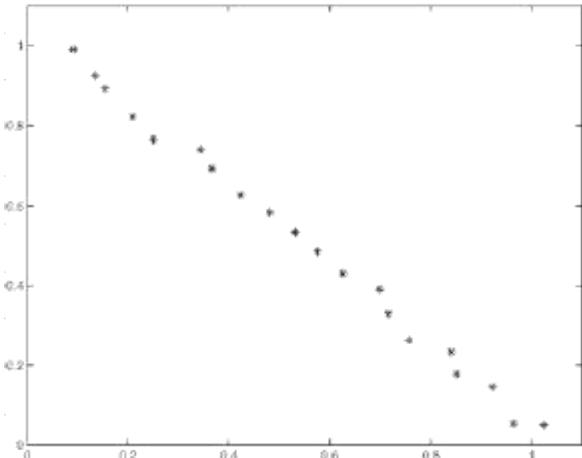
الگوریتم Hough برای تشخیص خط

- استفاده از فضای (m, c) دارای این اشکال است که m می‌تواند مقدار بی‌نهایت را شامل شود

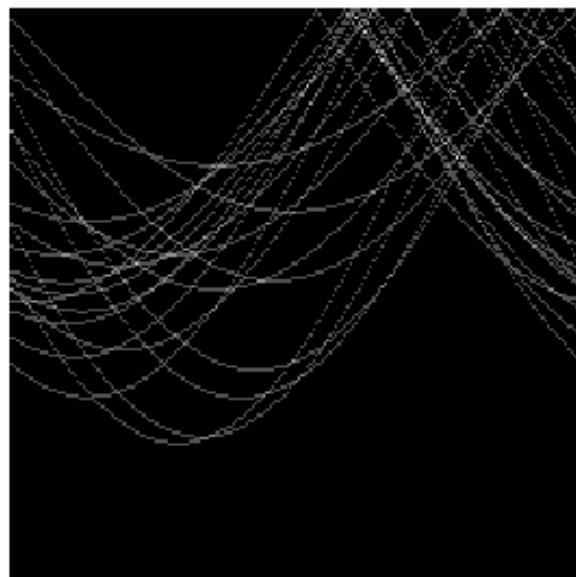
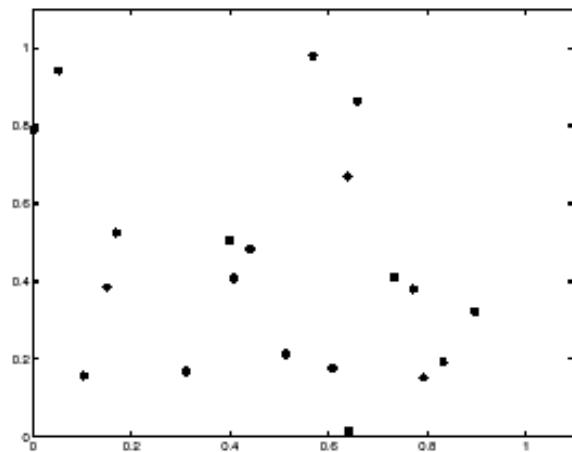
- برای رفع این مشکل می‌توان از فضای (r, θ) استفاده کرد
- بدین ترتیب هر نقطه تبدیل به یک سینوس می‌شود

الگوریتم Hough برای تشخیص خط

در فضای (r, θ)

در تصویر خط وجود ندارد

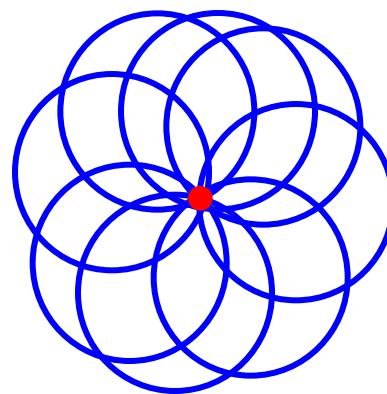
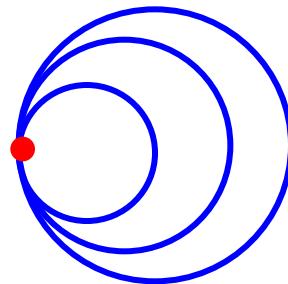
الگوریتم Hough برای تشخیص خط با کمک گرادیان

- برای کاهش عملیات تبدیل هاف می‌توان از اطلاعات جهت گرادیان استفاده کرد:
- ورودی: گرادیان $\nabla f(x, y) = (g(x, y), \theta(x, Y))$
- خروجی: آرایه $A(m, c)$
- برای هر نقطه در تصویر گرادیان عملیات زیر انجام شود:
  - $m = \tan(\theta(x, y))$
  - $c = -mx + y$
- $A(m, c) = A(m, c) + g(x, y)$ که در آن $g(x, y)$ به ازاء لبه قویتر مقدار بیشتری ارائه می‌کند
- ماکریم‌های محلی $A(m, c)$ خط‌های تصویر را مشخص می‌کنند

الگوریتم Hough برای تشخیص دایره

$$(x-a)^2 + (y-b)^2 = r^2$$

برای دایره داریم:

در حالت عمومی، تبدیل هاف تصویر را به یک فضای سه پارامتری $A(a,b,r)$ می برد که کار نسبتاً مشکل است. محدود کردن مساله باعث ساده شدن می شود. مثلاً یافتن دایره های با شعاع خاص.

تبدیل هاف

مزایا:

- آشکار سازی اشیاء حتی در حضور نویز
- اشیاء می توانند حتی همپوشانی داشته باشند
- در مدل های با پارامتر کم بطور موثری کار می کند

معایب:

- شکل بایستی شناخته شده باشد
- برای اشکال پیچیده، الگوریتم بشدت کند است
- اشکال پیچیده به فضاهایی با ابعاد بزرگ تبدیل می شوند